

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 8 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következónél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A magyar klerus hazafisága.

Arad, január 26.

Magyarország egyéb kiváló sajátosága mellett még arról is nevezetes volt, hogy itt a katolikus klerus más államo- kéval ellentétben erős fajszeretetet és a haza iránti rendületlen hűséget, annak törvényei iránt föltétlen tiszteletet tanusított. Es ha a mostani római pápa támadó politikája programjába nem veszi vala ez ország belbékéjének fölforgatását, bizony aligha került volna a mostan dúló kulturharcz napirendre, a magyar klerus semmi esetre sem inicziálta volna azt a saját ötletéből. Tudjuk, hogy miként indittatott a vegyes házasságokból származó gyermekek vallását szabályozó törvények ellen a hajsza, miként vonatott az alólról szított mozgalomba bele akaratára ellenére a főpapság, és miként szorítottatott a magyar kormány az önvédelem terére s volt kénytelen a nemzet önrindelkezési jogát fenyegető pápai befolyás ellen végül az egyház és állam közötti viszony szabályozását célzó valláspolitikai törvényjavaslatok által gátat emelni.

A fegyverek, a melyekkel az ultramontanizmus harczolt, annyira hazaelenese- nek, forradalmiak voltak, annyira ellenkeztek a magyar hazafiság tradícióival, hogy a kath. klerus, a mely a rá oktroyált küzdelemből magát ki nem vonhatta s tünni volt kénytelen, hogy nevében a Schlauchok és Steine-

rok vigyék a rideg felekezethez Róma által megszabott politikájában a vezérszerepet: lassanként ellentétbe jött a nemzeti közvéleménnyel s mint a lázongó nemzetiségek fegyvertársai, a magyargyűlölő római kuria vak eszközei s a feudális főuri rend reakciónárius törekvéseinek előmozdítói csaknem egészen eljátszotta a szeretetet és bizalmat, melylyel a nemzet iránta viseltetett, s a befolyást, melylyel a katolikus lakosság körében birt.

Az elemi erővel kitört és az ellenzéki politikai spekulánsok sajtója által állandóan szított ellentétek megtámadták a társadalmi békét is és a mily fokban ápolták azt a hitet, hogy a magyarországi katolikus klerus a haza és szabadság ellenségei közé esküdtött föl, oly mértékben lett az mindjobban és jobban elszigetelődve saját hívei között.

Mert hasztalan hirdették világgá, hogy az Eszterházy Miklós Mórinczok és Zichy Nándorok által vezetett és a székesfehérvári és nagyváradai püspökök által szentesített néplázító ultramontán ellenfordalom, mely egyenesen a magyar állam szuverenitása és a szentesített törvények tekintélye ellen irányult, hogy ez a forradalom a katolikus vallás védelmében és a katolikus magyarság nevében indittatott; a milyen világos volt, hogy a magyar törvényhozás intézkedései semmiképen sem érintik a vallást, ép oly köztudomásu dolog volt az is, hogy a forradalmi mozga-

lomtól a magyarországi katolikus polgárság egészen távol áll, sőt azt határozottan elítéli és minden erejével harczol ellene.

Ez a helyzet, a laikus osztálynak ez a teljes elidegenedése saját papságától a magyar kath. egyház és a vallásosság veszedelme nélkül sokáig nem volt föntartható. A hogy nyilvánvalóvá lett, hogy a reformok keresztülvitele többé meg nem akadályozható, s a további ellenakció csak a társadalmi szakadás tágitására, a papság és a világi hívek közötti kapocs teljes megsemmisítésére szolgál, a főpapság azon derék képviselőinek, kik a magyar klerus hazafias tradícióival nem szakítottak, s a vallás valódi érdekeit szívében viselik, utat módot kellett keresniök, melylyel a kedélyeket lecsillapítják, a mesterségesen támadott ellentéteket enyhítik, és a papi rend és a hívők serege közötti kölcsönös szeretetet és bizalmat, mely a római konkolyhíntők felburjánzott vetésében csaknem egészen veszni indult, ismét megerősítik.

Ez az áldosásos és valóban hazafias törekvés nyilatkozik a hercegprimásnak a nyilvánosság elől elrejtett, de annál fogyanatosabb engesztelékeny hatásában, ez nyilatkozott meg Bubi cs kassai püspöknek s ujabban Samassa egri érseknek hazafias hangu pásztorleveleiben.

Bármily nagyok is az ellentétek, melyeket a lezajlott harczok felidéztek, bármily nagy és jogos az elkeseredés a fe-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A „Széttépett Rózsalevelek”-ből.

I.

Szived tehát megértett:
Tied vagyok, tied —
Ajkadról édes ének
Félem ekként rebeg.

És én szemedbe nézek
S átfoglak tégedet
És csókba fúl az ének:
Tied vagyok, tied.

II.

Ahányszor lát a lelke,
Mindig szebbnek talál,
Nagyobb tűz a szemedben,
Kényesebb a multinál.

S tünékeny, égi csókd
Oh mindig édesebb:
Szívem vele feloldod
S lelke megmérgezed.

Pekry Károly.

Csupa véletlenség.

Irtá: Monte Bóla.

Az életben a szerencsés véletlen olyan ritka, mint a fehér holló, a mesébe meg

olyan gyakori, mint — a rossz tárcza. (Ez nem akar oélzás lenni.) A következő történetben azonban a véletlen nagyon szaporán szerepel.

A leányt Jolánnak hívták. Jolán véletlenül csinos volt, azért véletlenül, mert a mamája és papája véletlenül csunyak voltak. (Hogy ezek miért voltak véletlenül csunyak, az nem tartozik ide.) Jolánnak véletlenül egy öreg nagynénje volt, aki valahol messze lakott. A távolban lakó nagynénik azért ének a világon, hogy meghaljanak és pénzüket fiatal rokonokra hagyják. És a nagynéni is így tett és Jolán örökölte a pénzt. Jolán tehát véletlenül csinos is gazdag is volt.

A mai világban nemcsak távolban élő és meghaló nagynénik, hanem közelben tartózkodó fiatal emberek is vannak. Készakarva és nem véletlenül irtam „tartózkodó fiatal emberek”, mert Kalkulus Jenő is ilyen közelben tartózkodó tartózkodó fiatal ember volt, legalább eleinte — Jolánnal szemben. Egy gangon lakott véletlenül a leánnyal a kinek mindennap háromszor köszönt: reggel, délben és este.

Midőn azonban Kalkulus ur, véletlenül — arról értesült, — hogy a nagynéni megemlékezett Jolánról, ő neki is csakhamar eszébe jutott a csinos örökös, Jenő okos volt, de csak véletlenül. Azt mondják ugyanis, a kinek kevés az elméje, annál több a szerencséje, de Jenő szerencsés is meg okos is volt. Szerencsés; mert virágzó kis üzlettel birt és okos,

mert a kis virágzó üzletből nagy virágzó üzletet akart teremteni. Isten ugyan az eget és földet pénz nélkül teremtetete, de már egy nagy virágzó üzlet teremtéséhez pénz kell. Denique Jenő elhatározta, hogy a szükséges pénzt előteremti akár a föld alól is. E célból Jolánhoz közeledett.

A leány véletlenül észrevette, hogy szíve szüntelenül Jenőért dobog és azért nem húzódott vissza a közeledő ember elől.

Egy szép májusi estén, mikor künn a szabadban a virágok szőnyege illatozott, a szobában a virágos szőnyeg már fel szedve és erős naphtalin-szag áradt szét, Jenő így eped Jolán előtt:

- Hiszi kérem, hogy boldogtalan vagyok?
- Nem.
- Bebizonyítsam?
- Igen.
- Nem fog megharagudni?
- Nem.
- Komolyan beszél?
- Igen.

Szünet, melyet végre Jenő szakít meg.

— Reménytelenül szeretek!

— Igazán?

— Kétkedik benne?

— Igen. (Ez egy kicsit bizonytalanul hangzott.)

— Megesküdjem?

— Nem szükséges.

— Meg mondjam kibe?

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, január 26.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Napirenden van: a k u l t u s z - t á r c z a.

Tuba János: A népoktatásról beszél. Szerinte államosítani kellene a felekezeti iskolákat. A népoktatás egyik főbaját képezi az, hogy a néptanítóktól nem kívánják meg ezt az előképzettséget, mely szükséges lenne. — Attér ezután a középiskolákra, melyeket szintén államosítani óhajt. A tanfelügyelőket pártfogás alá veszi, azok legtöbbet tesznek és tehetnek az iskolák helyes vezetése érdekében. A költségvetést elfogadja.

Madarász Imre, az ősz ellenzéki szónok, polemizál Papp Gézával s elismeri bár, hogy 69 óta volt haladás a közoktatásügy terén, de az a kérdés, hogy milyen ez a haladás? Számokkal bizonyítja, hogy ez a haladás nem megfelelő. Különösen a tanügyi téren kedvezőtlen az eredmény. A miniszter felsorolja a haladás okait. Annál elítélendőbb a tanügyi politika, mert még sem orvosolják a hibákat. Ismerteti a tanítóihiányt. Micsoda politika az, mely tanítókat kíván s nem biztosítja megélhetésüket? Kikel ezután az elemi iskolák tanulóinak, a 7—8 éves gyermekeknek tuleröltése ellen.

Attér ezután a miniszter programjára, aki magáévá tette ugyan elődje elveit, de ő nem látja ez elvek fölkarolását tanügyi téren. Nem tudjuk, hogy mikép akarja a hibákat helyrehozni, bárha látjuk, hogy azokat meg akarja osekedni. Végül kijelenti, hogy a költségvetést elfogadja.

Kovács Albert azt kérdi a minisztertől, hogy melyek azon mellékes szavak az egyházpolitikai javaslatokban, melyekhez nem szükséges ragaszkodni? A recepció és felekezeti nélküliség? És ha ezek, akkor melyek a főfontosságú szavak? Attérve a felekezeti iskolákra, figyelmezteti a minisztert arra, hogy a felekezeti iskolákat, ha nemzetellenes tendenciáinak joga van beszüntetni s állami kezelés alá venni, úgy látszik, azt nem tudja a miniszter, mert egy szóval se nyilatkozott róla.

A kereskedelmi iskoláról szólva megjegyzi, hogy azok nálunk oly gomba módra szaporodnak, mintha mi lennénk a legnagyobb

kereskedő-ország. Jó lenne ezeket szakszerű felügyelet alá venni. Helyteleníti a közoktatási tanács megtartását. A költségvetést különben ez a derék ur is elfogadja.

Pulszky Agost polemizál Kovács Alberttel s tiltakozik az ellen, hogy lett volna kulturharoz. Eppen Kovács Albertnek, aki a felekezeti békének barátja, nem szabad a kulturharoz felidézésére alkalmas nyilatkozatot tennie. Polemizál a többi a szónokokkal, aztán foglalkozik a középoktatással.

Maga is szükségesnek tartja a népoktatási törvény revízióját, de ezt addig, a míg a felekezeti és nemzetiségi feltékenységek meg nem szűnnek, nem tartja keresztülvihetőnek. Konstatálja, hogy nem helyes az állam s a felekezeti iskolák közti ellentétet mint alapelentétet felállítani. Fejtegeti aztán, hogy állami iskolák mért lettek népszerűek.

Részletesen nyilatkozik beszéde folyamán a közép- és felsőbb oktatásról, valamint leányoktatásról s végül kijelenti, hogy a költségvetést elfogadja.

Pulszky után Zichy Jenő gróf személyes kérdésben felelt, de tulterjeszkedvén a határon, Szilágyi Dezső elnök nem engedte beszélni.

Szilágyi Dezső elnök a házszabályokat magyarázta s ezek alapján meggyőzően kimutatta, hogy neki igazsága van. Zichy maga is megadta magát az érvek előtt.

Végül Sima Ferencz interpellálta meg a belügyminisztert az alföldi munkáslétszámok ügyében.

Az interpelláció kiadatott a belügyminiszternek.

Ezzel az ülés véget ért.

IDŐJÁRÁS.

Légneműs: reggel 7 órakor 751.5 milliméter, délután 2 órakor 750.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 0.0, délután 2 órakor C° + 3.0. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 4. délután 2 órakor DK. Felhőzet: reggel borult, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 8 milliméter havas eső.

Iványi Ödön.

(Visszaemlékezés.)

— Felolvastattam a „Kölösey-Egyesület“ tegnapi estélyén —

Mikor Aradra készültem, hogy ott folytassam az újságíróskodást, kérdezősködni kezdtem a szerkesztőség tagjai felől. Egy uriember akadt az utban, aki ösmerős volt a helyzettel és aki többek között így szolt:

hogy ez a kifejtés nem egészen helyes. A hozománynyal megnagyobbított üzlet szépen virágzott, mindjobban virágzott, míg egyszer nem virágzott többé. Jenő t. i. a tőzsdén játszott és eközben jött arra a nevezetes fölfedezésre, hogy nem az élet, hanem a tőzsejéte csupa véletlenség.

Egy délelőtt váltót prezentáltak Jenő életében.

Oly régi e mese, oly régi, mint ama masik. De mig ott a szív megszakad, itt a bírósághoz szalad.

Ugyanez nap, hogy a régi mese újra megtörtént, Jolán a férjét várta a vacsorához. A férj helyett végre levél jött. A levelet Jenő írta. A kegyetlen sorsról volt benne szó. Aztán egy mese egy váltóról, melyet ki nem fizethetett, mert véletlenül (i. a kegyetlen sorsot) nem volt pénz a kasszában. A vége busu volt Jolántól és a világtól, a melyben nem lehetett élni. Utóiratban kimerítő, homályos czélzás volt a folyópartról, meg másvilági utazásról.

Jolán sirt és boldogtalan volt, A körülményesen megjelölt ponton meg is lelték Jenő régi kalapját és kabátját.

Az új kalapban és kabátban Jenő nem a más világba, hanem az új világba utazott.

Ezt a történetet én véletlenül meghallottam és megírtam. Ha véletlenül kinyomatnák, én nagyon örülnék. De legjobban örülnének a jó olvasók, ha véletlenül el nem olvasnák.

lett, hogy a vegyes ajku vidéken a katolikus liga a nemzetiségeket kereszties háboruba vezette a magyar állameszme ellen, nem halt még ki a hit a katolikus hívők lelkéből a klerus többségének hazafias tradíciói iránt. A magyarországi katolikusság intelligens osztálya nem hunyatatott szemet azon elvitázhatatlan tény előtt, hogy a magyar lakta vidéken, hol a papság is jó magyar, az ultramontán izgatások, a néppárti szervezkedések, katolikus gyülesezések elmaradtak, vagy e mozgalmak sokkal enyhébb formában léptek föl. A soproni, pozsonyi, nyitrai, löcsei, szabadkai gyülesezések és pártalakítások határozottan arra vallanak, hogy az idegen származású és lelkü papság idegen ajku tömegekkel vagy panszláv bujogatókkal szövötközve agitálhatott a magyar törvényhozás, az ország belbékéje ellen, s a Fehérmegyében konstatálható kivétel is csak megerősíti ezen igazságot, mert itt a fanatikus magyartalan püspök és a Zichy és Czirjáciak vezetése alatt álló fehérmgyei feudális főurak befolyása és törekvései adják meg a magyarzatát annak, hogy ezen egyetlen magyar vidéken próbálkozni mert a hazaellenes ultramontán izgatás.

Ha a hazafias papság vezértérftai komolyan akarják, és elhatározásuk mellett hatékonyan helyt állanak, rövid idő múlva visszatér a lelkek békéje és ismét megszilárdul a szeretet és bizalom azon viszonya a lelkészség és nép között, mely nemcsak a magyar kath. egyházra, de a hazára nézve is századokon át oly áldásosnak bizonyult.

BELFÖLD.

A közoktatási uj államtitkár. Mint a „Magyarország értesül“, Wlassics Gyula, vallás- és közoktatási miniszter tárgyalásokat kezdett Fenyvessy Ferencz képviselővel, az államtitkári állás átvétele iránt. Fenyvessy, ambár nyugdíj-igényre jogosító korábbi szolgálati évei nincsenek, hajlandónak nyilatkozott az állás elfogadására s így több mint valószínű, hogy ő lesz az államtitkár. A Bud. Tudósító ezt a hirt kerekén megoszófolja.

— Igen. (Ez még bizonytalanabbul hangzott Jolán ajkáról.)

— Magába!

— Igazán?

— Igen.

— Komolyan beszél?

— Igen.

— Kész rá megesküdni?

— Igen.

A mama ekkor véletlenül belépett és a szép párbeszédnek vége szakadt.

Az éjjel Jolán nem aludt, hanem csak kivilágos kivirradtig Jenőről merengett. Milyen leverten mondta azt, hogy reménytelenül szeret, Oh, a félénk oszosi. Hát igazán azt hiszi, hogy ő nem szereti viszont? Pedig ha tudná, hogy ő dobog most is a szive a piros cochemirpaplan alatt, amint rája gondol!

Jenő mikor lefeküdt, konstatálta magában, hogy minden jól megy és hogy több mint bizonyos, hogy a leány beléháborodik.

Másnap az előzékeny véletlen megint úgy hozta magával, hogy a lány és Kalkulus Jenő egyedül voltak.

Az égen a csillagok, a szobában Jolán szemei ragyogtak.

— Még mindig boldogtalan? — kérdezte.

— Nem. (Ez határozottan hangzott.)

— Már nem szeret reménytelenül?

— Azt hiszem, nem.

— Ugy? Huszonnégy óra alatt annyit haladt?

Jenő megfogta Jolán kezét.

— Azt hiszem igen.

Künn a boulevard-fák lombja rezgett a szellő fuvalmától, benn egy édes érzélem megremegtette Jolán kezét.

A mama megint bejött, de nem véletlenül, hanem mert késő volt már.

Az éjjel a piros paplan alatt megint hevesen dobogott egy boldog szív.

Jenő pedig az este elhatározta, hogy másnap megkéri Jolánt. Az elhatározást tizenegy óra múlva ünnepélyesen tett követte.

Mikor Jolán Jenőt délben belépni látta, szive a virágos battiszt-blouse alatt nagyot dobbant. Jenő a szalonba ment, a mamával beszélni. A leány ante portas szivszorongva várt.

Végre kijött a mama és Jolánt is behívta a szalonba.

A nap ünnepélyesen besütött az ablakon. A kanava-áthuzatos díván ünnepélyesen állott a falnál és a mama, miután legünnepélyesebben helyet foglalt rajta, elmondta leányának, hogy Kalkulus ur mivel tisztelte meg.

A megtisztelő ur mondott valamit és aztán kezét csókolt Jolánnak.

Jolán sirt és boldog volt.

Egy este megint együtt ültek kettecskén otthon.

— Milyen különös az élet, — szoltott Jenő. — Májusban kiakartam hurozkodni innen, de véletlenül nem találtam mást lakást. Ha találtam volna, elvesztettelek volna téged, és most nem lennél az én drága menyasszonyom. Az élet csupa véletlenség!

Egy évvel ezután, hogy Jenő bejelentette, hogy az élet csupa véletlenség, belátta,

— Az ablak mellett majd lát egy asztalt és a mellett egy mogorva arcú, barátságatlan alakot, egy valóságos vadembert, aki nem szól senkihez, aki az illedelemre nem ad semmit és aki olykor még a fogát is visorgatja. Ez a vén medve Iványi Odön.

És amint hideg téli éjszakában Arad irányában robogott a személyvonat, annak egyik harmadik osztályu kupéjában egy kopottas fiatal ur húzta meg magát, aki többször gondolt arra az Iványi Odönre, aki nagy mogorvaságával az ő rabszólga testvére lesz. Ez a harmadik osztályos, kopottas gunyában, olykor-olykor Iványi Odönre gondoló fiatal ur természetesen én voltam, megfösvén Iványi alakját a magam fantáziája szerint, alapul véve a fővárosban hallottakat.

Hogy azután a hajnal derengett s a nap fehér világosságot szórt körül s bekerültem a mindeneket megörlő száraz malom huzói közé: nagy osodálkozás és megiepetés vett erőt rajtam, magam előtt látván Iványi Odönt. Érdekes és szép arczával, erőteljes alakjával s kitűnő nagy szemével. Egy gavallér állt előttem divatos szabásu ruhában, előkelő megjelenéssel s a modern, a barátságos ember minden megnyilvánulásával.

Én, aki a fővárosból kerültem mellé a vidéki legény mellé, úgy eltörpültem mellette, amint csak lehetséges. Ugy tetszett nekem, mintha ez az állítólagos medve imponált volna, már akkor, a találkozás, a megismerkedés első idejében.

Odön ur, amint később rájöttem, meglehetősen komoly ur volt. A mesterségét komolyan vette, mint vesszük itt fönt; az irodalom s a művészet iránt nagyobb volt benne a lelkesülés, mint az szokásos. Illuziói voltak. És mikor az első hetekben olykor együtt séáltunk s én szokás szerint léhaskodtam: nagy komolysággal fordult felém, arra kérvén, hogy komolyabb dolgokról vigyük a szót. Vitassunk irodalmi kérdéseket, beszéljünk a művészetről, esetleg a filozófiáról.

Amire aztán a magam módja szerint adtam meg a választ. Csufondárosan, durván, szatirizálva azokat, akik kérdéseket fejtegetnek, okoskodnak és mélységes unalmat terjesztenek. Ha nem csalódom, nyomban ott hagyott a faképnél. Olyan arcot vágott, mint egy szüz, aki előtt trágárságokkal állanak elő. Kétségtelenül lenézett és megvetett abban a perozben, ostobának, barbárnak, gonosztevőnek nézve.

Hanem azután mihamar lehullott poetikus lelkének himpora s ha olykor nagy komolyan arra kértem, hogy irodalmi kérdéseket vitassunk: hát elnevette magát, elgondolkodva, hogy volt életének illúziós, virágos kora, mikor folytonos hevülésben élt.

Osodálatos egy ember volt máskülönben ez a fia. A lányokat és az asszonyokat úgy kerülte, mint valami nögyülölő. És akik felületesen ismerték, a lelkébe nem látva be, erősen hitték, hogy asszony szemmel, lánymosolyal s gömbölyü karok ölelésével nem lehetne megejteni. Hogy az a szegény Eve élet-unságba esett volna az ő Adámsága mellett. Am ezek az emberek nagyon csalódtak. Ez a szép, érdekes megjelenésű férfi aki, ki tudja hány álomszerű szerelmet támasztott magaránt és akinek szívében ki tudja hány álomkép támadt és tűnt el: bolondja volt a szép teremtéseknek. Már t. i. a maga módja szerint. Sívárgó és nem teljesült vágy kísérté végig ifju életén. Elégedett, vidám napjaiban és nagy, nemes szívének hervadásában.

Mi, akik életünk minden perozében szeretünk és a gyönyörökért fárasztó küzdelmet folytattunk: sohasem vágyódtunk oly mélyen, igazán és bensőséggel egy nő szerelmé után, mint ő, aki a tekintetben a küzdelmet nem ismerte. Korá ifjuságában árvaságra jutott s gyermekévei ama intézetek egyikében teltek le, amelyekben vallást tanítanak, áhitatosságra intenek, de az élnitúdról szót sem ejtenek. Ebből a lélekölő, kétszínűségre vivő, irigységet támasztó intézetből került egyszerre a nagyvilágba. Félszegen, bátortalanul, talán abban a hitben, hogy kint a nagyvilágban sem szereti senki. És ez a félzségesség, ez a bátortalanosság, és aggodalom mindig társa maradt Iványinak s erősen nyilatkozott meg a nőkkel szemben.

Nem nögyülöllet volt az, ami visszatartotta a nők társaságából, de a félzségesség tudata s a bátortalanosság. Érezte, hogy nem tudna könynyed, ötletes, kellemes, egyszerűen léha. Janni

az asszonynéppel szemben és tartózkodó maradt. De bár óvatosan elkerült minden szoknyásnépet: sívárgó szemmel kísérté továbbbenésüket s mélyen érző szívének vágya támadt.

Es ebben a kellemetlen helyzetben rejlett az ő tragédiája. Ha más körülmények között nő föl, ha a gyermekkor úde világában szerető szívek veszik körül s ha korán megszokja a vegyes társaságban való élel: ma is itt volna az aradiak között. Persze nem olyan állapotban, mint élt. A leányok nem néznék bizonyos érzélgősséggel, amint elmegy mellettük az utczán s az asszonyok sem vágyódnának elképzelt szellemes társalgása után. — Mint meglegedett köpczös ur éine Aradon, amint a feleségével sétál s előtte halad vagy feltuzat apróságt. Más helyzetben megnősült volna s ha ezt teszi, nem örlik vala agyon hajnalba benyuló viharos éjszakák, fiatal meg gondolatlanóságok, amik nagy adót kértek tőle: az egészségét, az életét.

Szeretett volna megnősülni már itt Aradon s meg is nősült volna: ha nem kell át-ésnie az ismerkedésen. A bemutatáson, az első megjegyzéseken s a többi rettenetességek egész halmazán, amelyekre irtózáttal gondolt mindig ő, aki papi kezek alatt, sivar világban, asszonyszív szeretete és anyai kéz báriosos érintése nélkül nőtt férfivá. Akárcsak vad hegyek között, erdő mélyén, mindenkitől elhagyatva tengette volna gyermekéletét szegény Odön.

Az emberek szeretetéből később már sok jutott neki. Bármennyire igyekezett is ridegnek, barátságatlanannak látszani, mégis szeretettel és becsüléssel vették körül.

Mint vendég a legkellemetlenebb volt, de csak azért, mert alapjában véve nem volt vendég. A családos barátai akárhányszor meghívták ebédre és vacsorára, részint mert szerették, részint pedig mert tündetni akartak vele. A meghívást elfogadta s a család, meg a többi vendégek vártak rá. Az ebéd, a vacsora készen volt, minden meghívott beállított, csak ő hiányzott. Az az nem is annyira ő hiányzott, mint inkább az a hordár, a ki a levelével állított be, azzal a levéllel, a melyben Iványi kimentette magát. A ki őt vendégségbe hívta meg, ahoz a legutolsó perozben hordár nyitott be. Megtörtént, hogy előttem invitáltak meg s alig hogy elfogadta és megköszönte a meghívást, már meg is írta azt a bizonyos levelet, amelyben azt adta tudtára a dühöngő háziurnak, hogy közbeyjött: váratlan körülmények miatt a vacsorán nem vehet részt. — Megegett azután, hogy az előre megírt levelet magánál feledte. Egy ilyen elfeledt levél miatt a Vas Matyiék egyszer majdnem éjjelig vártak rá a vacsorával.

A legjobb cimborái közé tartozott Révész Adolf, a ki a nehéz idők alatt valóban nemes, nagy szívű barátának bizonyult. De mikor ez a Dolfi megnősült és Iványi hozzájuk került s náluk lakott, majdnem hogy kerülte őket. Persze csak azért, hogy meg ne hívják ebédre, vagy vacsorára. Távozása előtt aggodalmakat állt ki s ezer furfangot tesztelt ki, hogy észrevétlenül távozhassék. Mikor pedig érezte, hogy lesnek rá és meg akarják hívni; akkor magára zárta az ajtót és otthon maradt.

Egy érdekes, asszonyszemnek tetsző férfi, a ki alapjában vágyódot a nők társasága után, de a ki futva menekült előttük egész élete folyama alatt.

Bohém természetének egyik vonása az, hogy nem tudott bánni a pénzzel. Meggondolatlanul, könnyen adott tul legutolsó forintján is. Mikor pedig ahónap vége felé aggodalmak fogták el, hogy elsején miből fogja fizetni az esedékes részleteket: megtette, hogy bement a legelső üzletbe és vásárolt hat tuczat kráglit, mancsotát és négy tuczat inget, tömérdek más fehérneművel, ráadásul pedig megrendelt egy öltözöt ruhát, a legdrágábból és a legfinomabból. És hegy, így könnyített a lelkén, vigan indult neki az elsejének.

Nagy barátja volt a vidéki színháznak csenevész állapotában is. A mi szolgálatot tehetett, azt megtette, még ha kellemetlenségbe került is. Egy időben, hogy valami társaság Aradra verődött, abban állapotunk meg, hogy ő ir az énekes darabról, én pedig a drámai előadásokról. Nekem persze nem izlett a dollog, de muszáj volt megcselekedni. Ismervén azonban Odön jóindulatát a színházak iránt, furfanghoz nyultam. Az első drámai előadást

olyan kegyetlenül lerántottam, a mint csak lehetett, a mire Iványi másnap elkezdett ki-nyörögni, hogy mondjak le a színházba járásról, majd elvégzi ő a drámai előadásokról ösmertetését is. És eljárt a színházba és meleg szeretettel, jóakarattal írta meg színházi tudósításait, művészetért lelkesülő eszményi alakot látva még — Mannsbergerben is.

Megegett olykor, hogy a ciznikust adta. Ilyen órában, mikor a nősülésre igyekeztek rábeszélni, egyszer így szólt: „Bah! Minek az ilyen szegény ördögnek az asszony: meg a gyerek. Meg sem lehet nyugodtan halni tőlük. Jobb ez így, a hogy van. Ha megbetegszem, bemegyek a kórházba a mikor halálom közeledtét érzem: befordulok a falhoz. Még az ápolót sem busitom el a halál grimaszaival.“

... Mikor halálos betegen feküdt az ágyban, bizony hiányzott neki a jó feleség, a ki föléje hajolt volna, meglesve óhaját, fölfogva suttogó hangját. Nagy betegségének első idején — még Aradon — keserves helyzetben volt szegény. Egy öreg asszony volt az ápolója, a ki minden öt perozben elaludt és erősebben hortyogott, mint egy mászáros legény. És én voltam még ott, éjjeli virrasztónak, mert nappal kenyeret kellett keresni.

Csunya, kétségbeejtő éjszakák voltak azok s már-már belejártak a télbe.

Az olykor-olykor ciznikus Iványi megszűnt ciznikusnak lenni. Két kézzel folyamodott az élet fonalához. Ahoz az élethez, amely gyermekkorában rideg, szomorú volt; ahoz az élethez, amely ifjuságának hevülő idején nyomorúsággal és nehéz küzdelemmel volt tele; ahoz az élethez, amelynek verőfénye kevés, meleget adó napja nem is volt.

Egy éjszaka többen voltunk szobájában. Az ápoló asszony a kanapén aludt; ő hunyott szemekkel sápadtan feküdt az ágyban; én az ágya mellett üldögéltem a hintaszékben; a Ripp kutyám a szőnyegen húzta össze magát. Ezzel a kutyával voltunk akkor többen. Kint ordított a szél, zörgetve az ablakot.

Olyan éjszaka volt ez, mely legközelebb hozta a halált.

Iványi talán ekkor vett legjobban erőt a halálfélelem s én is ezen az éjszakán féltem leginkább a katasztrófától. Egyszerre valami zörejt adta elő magát. Mintha az ajtóhoz ütődött volna valami s a kilincset kereste volna.

A kutya felugrott a szőnyegről s az ajtóhoz ugrott. Azután, mintha csalódot volna, visszakullogott az ágy elé. De nem feküdt le. Mintha elmúlt időre gondolt volna. A két első lábát föltette Iványi ágyára, a fejét előrenyújtotta s a mellére fektette, a mint azt megtette sokszor a bolondos, vidám napokon.

Odön kinyitotta a szemét s a mint Ripp szép fejét és okos szemét látta; nagy nehezen megmozdította láztól elgyötört kezét és simogatni kezdte a kutyát. A kutyát, a hűségeseget, az emberek barátját. És mintha gunyos mosolya támadt volna az ajkának, abban a tudatban, hogy milyen különös ez a helyzet.

Gyöngéd hitves, szerető gyermek helyett egy kutya feje borul a mellére s hitves aroz, gyermekhaj helyett egy kutya fejét simogatja meg lázas kezével. És még ez a kutya is a másé.

Az övé semmi más, mint a szenvedés s az aggodalom. A várakozás, a gonosz, a verjéket kiverő várakozás, hogy mikor nyílik az ajtó s a csöndben, a félhomályban mikor lép be a halál.

MURAI KÁROLY.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 27. —

Borua. — Fagy. — Helyenként csapadék.

Az ócska butorok

— Modern aradi historia. —

A jó öreg Zsiga bácsit aki csak ismerte, mindenki nagyon szerette. Igazán jóra való, derék uri ember volt. Az igaz, hogy egy kicsit ódiás, de hát az mindegy. A sziv, ez a földolag.

Lakásán minden butordarabb egy-egy nagy számban álló jubileumot állt már ki. Az egyik száz, a másik százötven éves volt. Jó Zsiga bácsi

a világot sem cserélte volna ki azokat ujjakkal. Ő maga is régi ember volt, hát a régi butorokat szerette. Az egyiket apja, a másikat nagypapa, volt olyan is, amit a dédapja használt.

Jó barátai egyszer összebeszélték s elhatározták, hogy vesznek az öreg urnak egy nagyon divatos íróasztalt. A határozatot tett követte s tagadhatatlanul nagy gyönyörűséget szerettek a jó Zsiga bácsinak az új íróasztallal. Mindennap jobban és jobban megszerette. Egyszer aztán így gondolkozott:

— Mégis csak szép ez az új íróasztal és olyan rosszul néz ki mellette az ócska székek.

Zsiga bácsi vett egy új divatu széket.

— Ühm! — gondolkodik tovább — egy új sifon sem ártana, hiszen ez is ma-holnap felmondja már a szolgálatot.

Es vett egy új divatu sifont.

— Azután ez az ócska ágy se sokat ér már. Vett egy új ágyat.

— Hát ezek az ócska fotelok?

Zsiga bácsi vett új fotelokat s vett astán minden ócska butor darab helyett újat, divatosat, elegánsat. Egyszerre csak 6 is, meg barátai azon vették észre magukat, hogy nemcsak a butorok lettek újak, de még a Zsiga bácsi is megfitalodott.

Elegáns divatos ruhát csináltatott magának, leberetváltatta a szakállát, kikente a bajuszát.

— Ejnye — kiáltott fel egyszer, mikor a tükörbe nézte magát — ilyen elegáns divatos butorok mellé, sehogysem illik az én régi gazdaszonyom.

Fogta kapta magát s vett egy fiatal kis feleséget.

Telik hét-hét után.

A fiatal asszony ott gondolkodik a szobában:

— Milyen elegáns, divatos, milyen új itt minden, csak az én férjem régi, öreg.

Gondolt egyet...

S vett magának Zsiga bácsi helyett egy fiatal férjet.

HIREK.

Január 27. Vasárnap. Róm. kath. naptár: a. J. — Protestáns naptár: A. J. — Görög-keleti naptár (január 15.): Th. Pál. — A nap két 7 óra 34 perczkor, nyugszik 4 óra 52 perczkor.

Január 28. Hétfő. Róm. kath. naptár: Margit. — Protestáns naptár: Margit. — Görög-keleti naptár (január 16.): V. sz. Péter. — A nap két 7 óra 33 perczkor, nyugszik 4 óra 53 perczkor.

Szabadágharozl emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Költés-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Január 27. Az aradi „Vöröskereszt” egyület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Megyeyi takarékpénztár.)

Január 27. A Köcséy-Egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza.)

Január 27. A tornaegyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza.)

Február 2. A közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 3. A „Szőchenyi” gőzmalom részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 3. A hadastyán-egylet közgyűlése délelőtt 10 órakor a városbázán.

Február 10. Az aradmegyei takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1884. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felé érkezik:	
Nagyvárad reggel	5.18	Vv. Csabáról reggel	9.10
Szolnokig d. u.	8.56	Nagyvárad este	8.42
Gyórvonaton reggel	8.20	Személyvonat reggel	6.10
Személyvonat d. e.	11.30	Személyvonat d. u.	3.55
Személyvonat este	9.45	Gyórvonaton este	6.55
Erdély felé:		Erdély felé:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinről reggel	7.—
Soborsinig d. u.	2.30	Gyórvonaton d. e.	8.10
Személyvonat d. u.	4.30	Személyvonat d. e.	11.—
Gyórvonaton este	7.05	Személyvonat este	8.55
Temesvár felé:		Temesvár felé:	
Vegyesvonat reggel	6.20	Személyvonat d. e.	10.43
Vegyesvonat d. e.	11.35	Vegyesvonat d. u.	3.44
Személyvonat d. u.	5.—	Vegyesvonat este	10.55
Szeged felé:		Szeged felé:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.50
Személyvonat d. e.	9.—	Személyvonat este	6.45
Vegyesvonat d. u.	4.30	Személyvonat este	10.—
Gurahoncs felé:		Gurahoncs felé:	
Személyvonat reggel	6.40	Személyvonat reggel	8.—
Személyvonat d. u.	5.23	Személyvonat este	6.50
Vegyesvonat d. u.	12.30	Vegyesvonat d. e.	11.43

— A hivatalos lapból. A király dr. László János nyugalmazott belső és csimsetes vezértörzsorveznök, valamint törvényes utódainak, régi magyar nemességük épségben tartása mel-

lett, a „maglódi” előnevet díjmentesen adományozta.

— Az utolsó felolvasás. Tegnap volt a „Kölcsey-egyesület” utolsó felolvasó estélye. Ismét nagy közönség előtt olvasott Buják Sándor Iványi Odőnről, az elhunyt jeles íróról, kinek emlékét Murai Károly idézte vissza egy kedves karczolatban. E cikket lapunk más helyén közöljük. Utána Balassa Jenő olvasta fel Rónaszéki Gusztávnak a színészetből vett humoros apróságait, viharos derűtséget keltve fenn és alant. Végőnek R. Réthy Laura asszony társulatunk elismert művésznője énekelt el a „Faust” opera nagy áriáját, az ő kiváló szép hangján nagy tudással, zajos sikerrel. A meg-megújuló tapsokra a kedves primadonna egy újabb műdalt adott elő, melyben koloraturáját teljes fényvel ragyogtatta. Természetes, hogy ezután is orkászzerű taps zúgott fel, melyeket R. Réthy Laura szivből fakadó, zamatos magyar dalokkal köszönt meg. A figyelmes rendezőség a művésznőt díszes virágcsokorral lepte meg, mely Werschitz Károly, aradi jeles műkertésznel készült, s szallagján a feliratot viselte: „Tisztelete jeléül — „Kölcsey-egyesület.”

— A gyengélkedő hercegprímás. Vaszary Kólos biboros hercegprímás néhány nap óta, kisebb-nagyobb mértékben gyengélkedett. — Tegnap azonban állapotában, mint értesülünk, örvendetes javulás állott be. Az egyháznagy a nap jó részét az ágyon kívül töltötte, mindazonáltal egyelőre még nem fogadhat senkit.

— A miniszterelnök fogadó napja. Mint a hivatalos lap tegnapi száma közli, a miniszterelnök nyilvános kihallgatásokat minden pénteken délután 4—5 óráig fog adni.

— Arad a millenniumon. A kereskedelemügyi miniszter leirt Arad városához, s felhívta azt, hogy a millenniumi kiállításra a nevezetesebb épületek terveit küldje fel. A tanács tegnapi ülésén javaslatba hozta, a lyceum, kereskedelmi akadémia, városháza, színház, román szeminárium, polgári fiúiskola és pénzügyi palota tervének, illetve homlokzat vázlatának feiküldését. Mivel pedig a munkák elkészítése két mérnöknek körülbelül négy havi munkát adnak, s a városi mérnöki hivatal megfelelő személyzettel nem rendelkezik, javaslatba hozzák a közgyűlésnek, hogy a rajzokat adja ki a város egy műépítésznek.

— Aradváros közigazgatási bizottsága holnap, hétfőn délután 4 órakor rendkívüli ülést tart, melyre a bizottság tagjainak figyelmét e helyen is felhívjuk.

— Az árvíz ellen. A földmivelésügyi miniszter, mint minden évben, ugy az idén is megújította azon körrendeletet, melyben a hatóságok első tisztviselőit a netalán bekövetkező árvízveszélyek elleni intézkedések megtételére hívja fel. A polgármester a hozzá érkezett rendeletet kiadja a rendőrkapitányi hivatalnak, hogy a mérnöki hivatal közbejöttével jó eleve gondoskodjék a szükséges eszközök készletben tartása iránt.

— A vásártéri vendéglő. Arad város mérnöki hivatala elkészítette a vásártéren építendő vendéglő vázlatát. A tanács a terveket tegnapi ülésén elfogadta, a kiviteli tervek s a költségvetés elkészítésével megbizta a mérnöki hivatalt.

— Érdekes hymen-hír. Lobkovitz Rezső herceg, a IV-ik hadtest népszerű parancsnoka, a ki a főváros előkelő társaságának legkedveltebb alakjai közé tartozik: a farsang végeztével bucsút mond a legényéletnek. A hadtestparancsnok február havában esküszik meg menyasszonyával, Edelsheim Gyula báró volt aradmegyei nagybirtokos özvegyével.

— A tanítók „Társas estélyének” egyik érdekes része, a hangverseny következőleg iett megállapíva: Molnár Géza ur mérnök,

Liszt és Chopin szerzeményeket fog előadni zongorán. Vas Idá urhölgy a „Büvös vadász” nagy áriáját énekli el Hőszy Jakab ur zongora kísérete mellett. Földes Lujza urhölgy hegedűn adja elő Beriot 12 variációját, zongorán kíséri Darányi János ur. Az estélynek ezen hangversenyrésze igen érdekes leendő ez maga is sok műbarátot fog az estélyre vonzani, mely iránt mint halljuk, élénk érdeklődés nyilvánul városszerte.

— Difteritisz Aradmegyében. Madriest aradmegyei községben a difteritisz nagy mértékben pusztít. Nemcsak a gyermekek, de a felnőttek közül is sokan áldozatul estek már a betegségnek. A hatóság intézkedéseket tett, nehogy a járványfészekből, amelyben napokint 3—4 halott is fekszik ravatalon, a difteritist más községekbe is széthurcolják.

— Hétfőn 9 óra 2 pkor. Hetek óta kürtölik a vidéki napi és heti lapok, hogy Farkas Menyhért a szegedi kerületi börtönből, hétfő 28-dikán reggel 9 óra és 2 perczkor szabadul ki. s egész néptömeg fogja kiszabadulásakor várni. Hiába, Farkas a lottó-király, már pedig a királyok személyi híreiről általános és élénk az érdeklődés az idők kezdetétől fogva mindenek körében.

— Erdézi kinevezések. A földmivelésügyi miniszter Sailer György erdőszámítást Lippára erdőszámellenőrré, Biró Lajost pedig ugyanoda erdőszelöltté nevezte ki.

— Meglőtt huszár. Telegdi György aradmegyei huszárt, aki ez idő szerint Nagykikindán tölti ki a három gyöngy-esztendőt, szerencsétlenség érte. Tegnap a lögyakorlatnál egy ügyetlen bajtársa a szobafegyverrel reá lőtt s a golyó a bal szemé alatt súlyosan megsebesítette. A huszárt bevitték a kózkórházba.

— A szülők figyelmébe. Wartha Biri okl. tanítónő, az Aradon előnyösen ismert óvónő, eddig Orczy-utca 5. sz. alatt fentartott óvodáját f. évi február hó 1-től kezdve az Arad-épületben lévő és a legkényesebb igényeket is teljes mértékben kielégítő nagy helyiségbe helyezte át, hol előbb Waltersdorfer Róza gyermekkertje létezett. A jóhírnevű gyermekkertet melegen ajánljuk a szülők figyelmébe.

— Felügyelet a szegénytanulókra. A jövő hét folyamán — a szegény tanulókat segélyező egyesület választmányának határozata alapján — a szegény tanulók ebédjénél a felügyeletet Virágh Lajosné és Nagy Gyárfásné urnők fogják vinni.

— Aradások. Az utóbbi napok havas, esős időjárása megdagasztotta a vizeket. A Körös is emelkedett, de tegnapi a pizskos ár alább szállott. A Maros és a Berettyó szintén árad.

— Hazafiatlan járásbíró. Érdekes és mindenestre kínos ügy foglalkoztatja most a miskolci közönséget. A miskolci térparancsnokság a napokban egy német nyelvű átiratban fölívta a mezőkövesdi járásbíroságot, hogy egy ottani hadkötelest hallgasson ki. Vályi L. vizsgálóbíró az átiratot vissza küldte a térparancsnoksághoz azzal a megjegyzéssel, hogy a törvény értelmében a magyar bíróságok nyelve magyar lévén, csak e nyelven azövegezett iratokat fogadhat el. — Azonban Tarnay Gyula járásbíró ez ügyben másképp gondolkodott. Megtudván az átirat visszautasítását, a nevezett térparancsnokságnak levelet irt, melyben kijelenti, hogy mivel az iratok feltülvizsgálása ő alá tartozik, megsemmisíti Vályi rendelkezését s felkéri a térparancsnokságot, hogy a német nyelvű átiratot csak küldje vissza s ő el fogja hivatalosan intézni a benne kértet. Az eset kínos feltűnést keltett s a miskolci függetlenségi kör Hermann Ottó képviselő útján interpellációt szándékozik intézni az országgyűléshez.

— Öngyilkosság a börtönben. Morva-Szent-Jánoson tegnap reggel Mrász erdőkerülő, a ki gondatlanságból elkövetett emberölés vádjá miatt vizsgálati fogságban volt, szörnyű módon vetett véget életének. A vizsgálati fogoly ugyan-

istegnap reggel egy mellén levő félig beheggedt sebet oly erővel szakított fel, hogy súlyos vérzés állott be. Mrász addig szakgatta sebé, míg teljesen el nem vérzett. Mire a fogházor észrevette az esetet, Mrász holtan feküdt a saját vérében.

— **Dréher János átszurt szíve.** Müller Katiczának a budapesti magyar kir. operaház első táncosnőjének a férje, Dréher János postatakarékpénztári gondnok tegnap 38 éves korában meghalt. Dréher egész életében az a félelem kizozta, hogy valamikor holtan fogják tartani és élve temetik el. Mikor nemrég gégesorvadásban megbetegedett, a régi félelem ismét erőt vett rajta, még pedig oly erővel, hogy két-három hét előtt így szólt a házi orvosához, dr. Irshoz:

— Egy kéréssem volna önhöz, orvos ur. Igérje meg kérem, hogy ha meghalok és a halottkém megállapította a halált, nem enged eltemettetni addig, a míg a szívemet át nem szurja.

Az orvos, hogy megnyugtassa, megígérte. Most, hogy meghalt, az orvos megemlékezett az ígérteréről és miután a halottkém megállapította a halált, az orvos egy hosszú tüvel csakugyan átszurta a halott szívét.

— **A német császár születésnapja.** A bécsi német kolónia tegnap a német császár születésnapja alkalmából diszlakomát rendezett, melyen Eulenburg gróf nagykövet, a nagykövetség személyzete, a szövetségi államok képviselői és mintegy 150 birodalmi német volt jelen. Eulenburg gróf a következő felkösztönt mondotta:

„Kérem önöket, hogy az első poharat velem együtt annak az egészségére ürítsék, kinek a köteletségének és jóságának köszönhetjük, hogy e szép országban békében élvezhettük azokat a javakat, melyeket magunkéink mondhatunk. A német császár és a német nép tenkölt szövetségese, Ferencz József császár és Felsőgelejert!”

Miután a viharos éljenzés, az osztrák néphimnusz hangjai elcsendesültek, a birodalmi német egyesület elnöke: Örtl-Niederwald mondott felkösztönt, melyben felemlítette, hogy ugyane teremben a birodalmi németek most 10 éve először ülték meg a német birodalom dicső megalapítójának születésnapját. Szónok a legmelegebben üdvözölte Eulenburg gr. nagykövetet. A gyülekezet lelkesülten éljenzett és a zenekar a némethimnuszját szította. Ezután hódoló táviratokat küldtek a német császárnak. Egyik szónok a német sereget éllette, melyet a béke nagyhatalmának nevezett és azt az óhaját fejezte ki, hogy a harmas szövetség mint a népek békéjének sziklája emelkedjen ki a jövőben is. Továbbá még Bismarck herczegre és a vendégszerető Bécsre mondtak felkösztöntöket.

— **Katonai ünnep.** Mint Berlinből jelentik, tegnap délben ment végbe a második testőrhuszárezrednek adományozott zászló szegzése és felszentelése a királyi palota lovagtermében. Az ünnepélyen jelen volt a császári pár és Frigyes császárné. A császár Frigyes császárné esküvőjének emlékére, ki az ezred tulajdonosa, a tegnapi napot választotta az ünnepély megünnepelésére. Az ünnepélyen ezenkívül jelen voltak még a legidősebb császári herczeg, a királyi ház Berlinben lévő tagjai, a fejedelmi személyek és a tábornoki kar. A zászlószentelést Assmann tábori prépost segédlete mellett Bichter tábori prépost végezte.

— **Sztrájkoló egyesület.** Ez a mi sokféleképen elkeresztelt századunk az utókor előtt a többek közt a sztrájkok százada is lesz. Most, a mikor lassankint a vége felé közeledünk, körülbelül oda jutottunk, hogy elmondhadjuk, hogy alig van valamiféle egyesület, iparszövetkezet, társulat, a melynek a tagjai nem sztrájkoltak volna már. Csak a tudomány nem volt még képviselve a sztrájkolók közt — eddig, mert ma már az is ott van. És pedig a tudomány egyik legrégibb székhelye, a bolognai egyetemi városban régóta folyt már az elkeseredett küzdelem a diákok és a városi hatóság közt. Folyt mindaddig, a míg az olasz közoktatásügyi miniszter meg nem unta s el nem rendelte, hogy az egyetemet bezárják. Ez meg a professzor uraknak nem tetszett. Három orvosnár Novaro, Calderini és Rovighi kijelentette, hogy egyáltalában nem törődnek az egyetem bezárásával, s ha megakadályozzák őket az előadások tartá-

sában, máshová költöznek, talán Milanóba és ott a saját költségükön új orvosi fakultást állítanak föl. A diákok szintén tiltakoznak az egyetem bezárása ellen s kemény föltételekhez kötötték Bolognában maradásukat, különben pedig otthagynák a vén egyetemi várost. Három pontba foglalt föltételeiket azzal végzik, hogy „átadják a szót a közoktatásügyi miniszternek”. Mi pedig kíváncsian várjuk e „szót”.

— **Faure mint timárlegény.** Faure, a francia köztársaság elnökének multja — valóságos legenda. Annyira változatos az utja a bölcsőtől egészen az Elysée-ig, hogy életrajzából sok igaz valószínűtlennek látszik. Habár ifjúságának legnagyobb részét Havre-ban töltötte, igazi párisinak mondható, mert Páris szívében, a Faubourg St. Denis-utczában született. Szülei szegény munkásemberek voltak, a kik székekkel kereskedtek. Faure már ifju korában saját keresetéből tartotta fenn magát. Londonban megtanultván az angol nyelvet, visszatért Párisba és a timármesterséget választotta s Havre-ban telepedett meg, hol mint volontaire Asselin dugszagd börtényében kapott alkalmazást. Asselin ma egy hetvenéves aggastyán, a ki most, hogy Faure köztársasági elnök lett, néhány francia hírlapíró előtt nagyon sok jellemző és érdekes adatot mondott el egykori alkalmazottjának életéből. Elmesélte, hogy Faure a tengerparton hányszor rakosgatta maga szép rendbe a hajókról leszedett árucikkeket. Faure később egy Van Houten nevű Hollandival maga is timárczéget alapított. Van Houten két évvel később visszavonult és akkor Faure egy Bonvoisin nevű társal szövetkezett és a cég neve így hangzott: „Faure et Bonvoisin”. E cég később „Faure et Comp.”-ra változtatta ezimét. Faure köztársasági elnökké történt megválasztásával a cég is megszűnt.

— **Tömeges mérgezés.** Svatan kikötőből az a hír érkezik, hogy ott egy magasabb hivatalnok és 24 személyből álló kíséretét megmérgezték. A szörnyű esemény előzménye az, hogy a mult év október havában egy faluban gyilkosságot követtek el. A hatóság, amely kinában halottkémi tisztet is teljesít, elindult a vizsgálat megejtésére. A bizottság eljárása a falu legöregebb emberének házában folyt le és ott volt elszállásolva a bizottság is. Az első étkezés után azonnal észrevették a mérgezési tüneteket és még aznap meghaltak mindnyájan. Kiderült az is, hogy valaki azt a kútat mérgezte meg, a melynek vizével főzték a bizottság ebédjét. A legbehatóbb vizsgálat sem vezetett eddigelé nyomra.

— **Az északsarki expedíció.** Payer Gyula tegnap Bécsben előadást tartott az általa tervezett északsarki expedícióról. Az igen előkelő közönség között ott volt Rainer főherczeg, a német nagykövetség és a bajor követség személyzete. Az élénk tetszéssel fogadott előadás után Rainer főherczeg üdvözölte a vállalkozást annál inkább, mert az bizonyára dicsőségre fog válni a hazának és szerencsét kíván Payernek, biztosítva őt az expedíció legjóakaróbb támogatásáról.

— **A milliomos kolduló testvére.** A Cséry Lajos ellen elkövetett merénylet még mindig élénken foglalkoztatja a fővárosi közönséget, a melynek sok olyan részlete volt, különösen a mi a tett indokát illeti a mely sok elmélkedésre adott alkalmat. Most Csurgó; Ujsgyemei községből veszi a hírt a „Somogyi Ujság”, hogy oda a szegényházból hozták a község nyakára Cséry édes testvérét, ki csurgói illetőségű. Ott koldul a milliomos testvére, házról-házra járva, gyűjti a filléreket, és koldulásból tengeti nyomorúságos életét. A szegényházban 600 forintra szaporodott fel Cséry tartási díja és mikor ezt — mint legközelebbi rokontól — Cséry milliommostól kérték, elutasították a szegényházat, mely Csurgó községen hajtotta be a 600 forintot. De mert nem akartak újabb fölszaporodás esetén újra Cséryhez vagy a községhez fordulni, kitétték a szegény ember a szegények házából, hogy az most szülőföldöntengeti minden segély hiján az életét.

— **A morfinista tragédiája.** Pozsonyban Fray Rudolf könyvelő tegnap este elhagyta sógorának butorkereskedését s fölment a lakásába. Ott levette a falon függő revolvert s golyót röpített az agyába. A durranásra összegyűltek a szomszédok, kik két orvost is hívtak, de minden emberi segítség hasztalan volt, mert Fray fél óra mulva meghalt, a nélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét. A

harminczéves embernek tavaly csuza volt s ekkor morfint fecskendezett a testébe, a morfint annyira megszokta, hogy el sem lehetett nélküle. Ebből származott idegbetegsége, mely életuntá tette.

— **Istálló a birkás dülön.** Radován Döme és több pernyávei lakos az iránt folyamodott a városhoz, hogy a birkák számára egy istálló állíttassék fel a birkás dülön. A tanács a kérvényt tárgyalta s tekintettel, hogy az istálló közel kétezer frtba kerülne, annak felépítését nem javasolja.

— **Pályázatok.** Segédtelevkönyvvezetői állásra a szécsényi járásbírósnál 2 hét alatt; hivatalssolgai állásra a brassói törvényszéknél 4 hét alatt; irnoki állásra a kunzentmiklósi járásbírósnál 4 hét alatt; albíri állásra a háteségi járásbírósnál 2 hét alatt; aljegyzői állásra a hátszegi járásbírósnál 2 hét alatt.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) **A Kőlcsey-egyesület közgyűlése.** Az aradi Kőlcsey-egyesület ma tartja meg rendes évi közgyűlést, melyre a következő meghívást vettük: Az aradi „Kőlcsey Egyesület”, ma, január hó 27-én, d. e. 10 órakor, a városháza emeleti tanács termében tartja meg — a már közlött tárgysorozattal — évi rendes közgyűlést, melyre az Egyesület tagjai tisztelettel meghívotnak. A s elnökség.

(*) **A vörös kereszt közgyűlése.** A magyar szent korona országai vörös kereszt együletének aradvárosi választmánya 1895. januáriusi hó 27-én d. e. 11 órakor Aradon az Aradmegeyi takarékpénztár tlestermében (Andrássytér 3. szám. I. emelet) rendes évi közgyűlést fog tartani, melyre a választmány tagjai tisztelettel meghívotnak.

(*) **Tornászok közgyűlése.** Az „Aradi Törnaegyesület” 1894-ik évi rendes közgyűlést 1895. évi január hó 27-ikén délelőtt 10 órakor a városháza emeleti kistermében tartja meg, melyre az egyesület összes tagjai tisztelettel meghívotnak. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmánynak az 1894-iki évről szóló jelentése. 2. Pénztári kimutatás az 1894-ik évről és a vagyonmérleg előterjesztése. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Tisztviselők u. m. elnök, alelnök, titkár művezető, pénztárnok, ellenőr, ügyész, orvos, szertárnok, továbbá 20 választmányi tag, számvizsgáló bizottság (elnök és két tag) megválasztása. 5. Indítványok.

(*) **Az „aradi polgári jótékony egyesület” f. évi február hó 2-án d. e. 11 órakor a városháza emeleti kistermében közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai meghívotnak. Tárgy: 1. A választmány évi jelentése. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A számvizsgáló bizottság megválasztása. 4. Titkár választás. 5. Indítványok. Arad, 1895. évi január hó 25. Az elnökség.**

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 27. Az aradi kereskedő ifjak hási estélye (Nádor szálloda.)
 Február 1. Ösv. Somogyi Józsefné növendékeinek táncpróbája (F. Hér Kereszt.)
 Február 2. Tanító társas estélye és táncvizsgálma (a polgári iskola dísztermében.)
 Február 2. Iparosifjak bálja (Iparosház.)
 Február 2. Az új-aradi ifjuság táncestélye.
 Február 2. A vingai partestület táncestélye.
 Február 3. A beéli tűzoltó-egyesület táncestélye.
 Február 9. Az aradi tornászok társasestélye a Krispin-teremben.
 Február 15. Az aradi polgári jótékony nőegyesület jelmezbálja (F. Hér Kereszt.)
 Február 16. A kurtiosi olvasó-egyesület táncestélye.
 Február 21. A szegény tanulókat segélyező egyesület jótékonycélu bálja (F. Hér Kereszt.)
 Február 24. A szárnyaskerek dalkör álarozos bálja a F. Hér Keresztben.

Bál a várban.

— A füstli kaszinó műkedvelői előadással egybekötött táncestélye. —

A vári tiszti kaszinó első estélyét tegnap rendezte az intelligencia nagy érdeklődése mellett, fényes sikerrel.

Különbö is az egész természetes, mert annyi sik, annyi elevenség, elegancia és életre való szellemesség, mint a mennyi a mi tisztjeinkben van, csakis fényes sikerű bált eredményezhet.

Mielőtt a tánczhoz kezdtek volna, három apróságot játszottak a műkedvelő tisztek.

Elsőnek „Négy szem közt” című vigjátékot adták. A mulattató kis szindarabnak mindenekelőtti érdekessége Kreyses i. Miczi volt, ki nagy szerepét meglepő biztossággal és bájjal alakította.

A műsor harmadik száma „A hármas ikrek” volt, amely tréfás énektriót Abraham, Hilmar és Raymond handagykok énekeltek a hallgatóság állandó derűltége mellett. Egy részét meg is kellett az „ikrek”-nek ismételniük.

Negyedik és utolsó számnak a „Krévinkli njonozozás”-t adták elő. Ennek a vigjátéknak a szereplőit is élénken megtapsolták.

Az előadások szünete között a katonazene játszott, hogy kitűnő precizitással játszottak tán említeni sem kell.

Miután utólszor gördült le a kis, de igen díszes színpad függőnye, vacsorához ültek, mialatt a tánczteremből a színpadot kihordták.

A táncz kezdetekor a nagy oszillár alatt társadalmunk előkelőségei között ott voltak: Fábian László, főispán, Szathmáry Gyula kir. tanácsos, alispán, Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester, Végh Aurél kir. tanácsos, jószágigazgató, Boros Béni orsz. képviselő, Hauser Károly ny. ezredes és még igen számosan.

Aztán megkezdődött a táncz és ekkor megmutatták az egyenruhás gavallérok, ha színpadon meg is állják helyüket, hanem a parkett még is csak jobb terük nekik.

Mulatott is ott mindenki — hajnalig.

A hölgyek névsorát — ha nem is teljesen — az alábbiakban adja tudósítónk:

Asszonyok: Br. Spiegelfeld József tábornokné, Csikos Alajos és Gaudernaok József ezredesné, Vessits Gyula őrnagyné, Hauser Károly ezredesné, Adam őrnagyné, Boros Béni, Masuth Sándor századosné, Vásárhelyi Lászlóné, Rónay Albert századosné, Végh Aurélné, Humita századosné, Erdődy Ignác ezredesné, Nagy Gyárfás századosné, Lejtényi Sándorné, özv. Treytler Antalné, özv. Andrányi Kálmánné, Hanecker István főhadnagyné, Dományi Józsefné, Metzger Gyula báróné, özv. Prorok Kajetánné, Körner századosné, Burdea Demeter főhadnagyné, Vauek Károly századosné, Mészáros Tivadarné, dr. Szilágyi Edéné, Walder Gyuláné, stb. stb.

Leányok: Fábian Ella, Salacz nőv., Krejcsi Miczi, Andrányi nőv., Vásárhelyi Juliska, Schäffer Margit, Dományi nőv., Treytler Irén, Tóth nőv., Gréen Jolán, Baros Boriska, Dutzmann Anna, Vessits Olga, Jakabfi Ella, Mahler Aranka, Zárug Elvira (Nagyajtaja), Ursits nőv., stb., stb.

(=) **Tánczestély a szegény tanulók javára.** A szegény tanulókat segélyező egyesület választmányi ülést tartott tegnap délután Hauser Károly ezredesné elnöklete mellett. A választmányi ülésen bálrendezését határozták el, melynek jövedelme a szegény tanulókat segélyező egyesület pénztára javára fog fordíttatni. Hogy a bál sikerülni fog, azt talán nem is kell mondanunk. Hisz mi nem sikerült még a mi szép asszonyainknak, pláne ha még a Jótékonyág isten-asszonya is segíti őket terveikben? A tombolával egybekötött tánczestély jövő hó 21-én lesz megtartva a „Fehér-Kereszt” nagytermében. Tekintve a jótékonyozás bál nagy dimenzióját, a választmány elhatározta, hogy meghívókat nem bocsát ki a tánczestélyre, s csak a hírlapok útján hívja meg a közönséget. Előre is jelezhetjük, hogy a bál sablonos mulatságain kívül még más szórakozás és mulatság is fogja meglepni a megjelenteket mely eddig még a titkolódzó rendező szép asszonyok és a mi titkunk. A tombola tárgyait özv. Andrányi Károlyné urnó lakására kéri küldeni a választmány, ki erre a fáradságos szerepre vállalkozott. Jegyeket már a legközelebbi napokban — személyjegy 2 frt; családjegy 5 frt; karzat 3 frt — ifj. Klein Mór és Krispin József urak tiszteiben lehet venni.

(=) **Az aradi kereskedő ifjak köznevelődési körének ma megtartandó házi estélye** iránt általános az érdeklődés. A rendező bizottság ez uton is felkéri tagjait és a tagok által bevezetett vendégeket, hogy az estélyre pontosan megjelenni sziveskedjenek, nehogy késés által a hangverseny zavartassék. Tovább tudomására szolgáljon a tagoknak, hogy a házi estély előkészületei miatt az egyleti helyiség ma esti 7 óráig zárva marad.

(=) **Társasvacsora és tánczestély.** Az aradi I. hadászok egylete 10 éves fennállásának megünneplése alkalmából az idén csakis egyleti tagok részvétele mellett társasvacsorát és ezután tánczvizalmat rendez február hó 2-án Michl József sörcsarnok helyiségében, melyre a t. egyleti rendezés és pártoló tagok tisztelettel meghívókat. Megjegyzetjük, hogy semmiféle meghívók nem adatnak ki. Egy teríték ára 1 forint. — Jogositva van azonban minden egyleti tag rokonát, barátját az estélyre bevezetni, ha ezen szándékát a rendezőségnek előbb bejelentette. A tagok természetesen egyenruhában tartoznak megjelenni, kard nélkül.

= **Soborsinban mulatnak.** A soborsini rom. kath. iskola és az isr. imaház javára február hó 2-án a „Szarvas” vendéglő nagytermében zártkörű tánczvizalmat rendeznek. Belépti díj: személyjegy 2 korona, családjegy 4 korona. — Felhívásokat köszönettel fogadják.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Január 27. (Vasárnap) Délután: A primadonna, bohózat; este: Bukow, a székelyek hőhéra, színmű.

Január 28. (Hétfő) Otthon, színmű.

Január 29. (Kedd) Jó barátok, vígjáték.

Január 30. (Szerda) Tabbarin felesége, bohózat; A másoló, bohózat; A Bajazzók, opera.

Január 31. (Csütörtök) Éva grófné, színmű.

Február 1. (Péntek) Az apások, vígjáték.

Február 2. (Szombat) Délután: Egy bolond gondolat, vígjáték; este: A bányamester, operette.

Február 3. (Vasárnap) Fokróli-Fokra, vígjáték; este: A kondoroszi szép oszaplárné, népszínmű.

Éva grófné.

— Színmű 5 felvonásban; írta: Voss Richárd; fordította: Czeglédi Andor; először adatott az aradi színpadon 1895. január 25-én. —

(h). „Éva volt ő is, kinyújtotta a kezét a tiltott gyümölcs után — bűnhődni kellett érte”

Ezt mondja az ideáljában, szerelmében csalódott asszony, midőn ábrándjai szétfoszlanak előtte, midőn összeomlik az a szobor, melyet istenként imádott, s melynek lelkében emelt oltárt, ezt mondja az asszony, midőn látja, hogy a férfi, kit a többen nagyobbnak, nemesebbnek, dicsőbbnek képzelt, csak olyan, mint a többi, közönséges, tuczat-ember, sőt még annál is — komisszabb . . .

Sajátságos valami ez, de úgy van, furcsa, de meg kell szoknia annak, aki az életet nem a színéről nézi, hanem a fonákjáról, mely az igazi oldala a valóságnak.

Eva grófné nagyon szerelmes egy urba, aki tiszta gallért visel, emellett gróf, akiről csak a negyedik felvonásban tudjuk meg, hogy gazember. (Ezt eleinte csak sejteni lehet, s hiába vannak még ma is optimisták, akik hajlandók a rossznak jó végét várni!)

Tehát Eva grófné szeret, s látszólag viszontszerettetik. Am midőn atyja, ki bukásával Hartvig János gyárost is tönkretesz — elszegényedik, a faképnél hagyja őt. Elmár gróf.

A nő mit tegyen? Férjhez megy a gyároshoz, kárpótlást óhajtván nyújtani az őt titokban szerető férfinak azért, amit az atyja által elvesztett. Eközben gyermekük születik, egy gyűgő baba, ki elcsitítja a gróftól még mindig rajongó anyai szívet.

Egyszer váratlan eset zavarja meg a nő nyugalma. A régi kedves visszatér, ő nem bír ellenállani — otthagyja gyermekét, férjét, otthonát, bizva egy szebb jövőben, bizva a gróftan, kit mesebeli karakternek festett képzelete.

. . . Itt is csalódás . . . A meztelen valami másra tanította meg, más irányba taszította életét . . . A gróf épen úgy játszott vele, mint játszott egy más leánnyal, kit aljasul elcsábított, elhagyott. Nagy, nehéz jelenete van a gróffal, ki ép úgy a sárba akarja tiporni őt, akár másik kedvesét, — követeli Elimártól nevét, tisztességét, s midőn az elégtételt adni vonakodik, agyonlövi.

„Igazságot tettem!” — mint mondja, s úgy is van.

Megbosszulja megcsalott, galádul kijátszott szerelmét annak a törvénynek az alapján, mely eltelejteti az igazán szerető szívet az apát, az anyát, az otthont, a gyermeket, mindent, mindent, mi útjába állhat az ő tulajdonság, viharzó érzelmeinek . . .

A vég egyszerű és szomorú. Szürke börtön, hol a beteg nő akkor nyer szabadságot, melegsivü férjétől bűnbocsánatot, midőn már a halál abszolválja a rá nehezded terheléseitől.

Ez a darab halvány vázlata, jóakarattal ismertetése egy óriási agy problémákkal telt színjátéknak, mely elragad, gyönyörködtet, s — tanít.

Megtanít látni az élet örvényeiben, megmutatja a valódi megdönthetetlen szerelem erejét, nagyságát, fenségét, s tiszteletreméltóvá teszi a bukott nőt is szerelmében, bűnhődésében.

A kiváló színmű osztatlan sikere első sorban is Angyal Ilkának köszönhető. Neki, aki egyéniségének melegeivel bearanyozta egész szerepét, mely széles határok közt oszlogva nagyon is próbára teszi az alakító-képességet. Angyal Ilka a csacuka leánykát ép annyi közvetlenséggel játszotta meg, mint a szenvedő anyát, a megcsalt szeretőt, a megterő asszonyt. Sikere a negyedik felvonásban érte el tetőpontját. A művésznek egész este meleg ovációkban részesült.

Tompá Kálmánnak szinte ritka jó esztéje volt. Az egyéniségével azonos, jólelkű gyáros szerepében épen annyira érvényre emelte a rokonszenves vonásokat, mint a mennyire Benedek Gyula a magáiban a megvetésre érdemeseket. Mindketten művészi magaslapon állottak, sok tapsban és kihívásban részesültek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Sertésért — sertés. Mitler Laurencz govosdai lakosnál a múlt évben megjelent Ruzsai Béla adóvégrehajtó, hogy elszállítsa a lefoglalt sertést. Mitler Laurencz erőszakoskodott és összeverekedett a végrehajtóval. — Ezért a hatóság elleni erőszak vétségeért 5 napi fogházra ítélte tegnap Ruzsai Bélát az aradi kir. törvényszék.

TÁVIRATOK.

Az új miniszterek Bécsben.

Budapest, január 26. (Saj. tud. táv.) A Bud. Tud. jelenti: Bécsből távirják lapunknak: Bánffy báró miniszterelnök és Lukács pénzügyminiszter a mai nap folyamán még Krieghammer lovassági tábornok közös hadügyminisztert, Kállay közös pénzügyminisztert, Wurmbraundt gróf osztrák kereskedelmi minisztert látogatta meg. Bánffy báró miniszterelnök ezenkívül az összes osztrák minisztereket és több udvari méltóságot is felkeresett. — Este Bánffy báró miniszterelnök hosszabb ideig értekezett Windischgrätz osztrák miniszterelnökkel, ki utóbb Lukács László pénzügyminisztert is meglátogatta. Lukács pénzügyminiszter, ki ma délután hosszabb ideig értekezett Plener osztrák pénzügyminiszterrel,

M a u t h n e r bankigazgató látogatását is fogadta. **L u k á c s** holnap Budapestre vissza akar utazni, míg **Bánffy báró** miniszterelnök még két napot Bécsben szándékozik tölteni. Holnap reggel a kereskedelmi miniszter is Bécsbe érkezik.

Gabona és értéktőzsdei jelentés.

Budapest, január 26. (Saj. tud. táv.) Buzában a vételkedv és kínálat jó. Elkelt 25,000 mm. változatlan áron. Amerikából lanyha jelentések érkeztek. Az értéktőzsde szilárd.

A bonyhádi mandátum.

Bonyhád, január 26. (Saj. tud. táv.) Perczel Dezsőt roppant tömeggel **S z é n y h e n y i** Sándor főispán fogadta Simonornyán. Altalában egész utja diadalmenet volt. **P r e y e r** Hugó a jelöltségtől visszalépett, 34 község többsége Perczel részére biztosítva. A néppárt erősen dolgozik. Plakátiroz Isten nevében. Jelöltekül kérték **Z i c h y** Nándort, **K a s** Ivort, a kik még nem feleltek.

Esztergommege bizalmi szavazata.

Esztergom, január 26. (Saj. tud. táv.) A vármegye közgyűlése a papi felszólalások dacára 15 szótöbbséggel a kormányának bizalmat szavazott.

Lukacsiu becsületsértési pöre.

Szatmár, január 26. (Saj. tud. táv.) **S c h m i d t** nagybányai szolgabíró becsületsértés miatti pörét, **Lukácsiu** ellen, — a debreczeni tábla az oláh védekezést megengedvén — február 15-én újra tárgyalják.

A csáktornyai választás.

Csáktornya, január 26. (Saj. tud. táv.) A kerület **W l a s s i c s** közoktatásügyi miniszterrel szemben jelöltet nem állít.

Bányarobbanás.

Oravicza, január 26. (Saját tud. táv.) Az egyik aknában robbanás történt. Hét ember súlyosan sebesült.

Botrány a tartománygyűlésen.

Bécs, január 26. (Saját tud. táv.) A tartomány gyűlésen az antiszemita botrányára az ülést bezárták, az antiszemita ezt ordítással és szemtelenség kiáltással fogadták, később pedig összeveszekedtek.

A császár ukáza.

Pétervár, január 26. (Saj. tud. táv.) A császár ukáza elrendelte, hogy évenként 50,000 rubel adandó egyszeri segélyként esetleg állandó nyugdíj a szükségét szenvedő tudósok-, íróknak és publicistáknak.

Politikai fordulat.

Moszkva, január 16. (Saj. tud. táv.) **S á n d o r** Király párisi utja Szerbia külpolitikájában fordulatot jelent Oroszország javára. Az orosz lapok nyíltan kimondják, hogy **Ferdinánd** fejedelem uralkodásának napjai meg vannak számlálva.

Iszonyú földrengés.

Teheran, január 26. (Saj. tud. táv.) Kuchán városát 3 percig tartó földrengés teljesen elpusztította. A templomokban 600 ember meghalt. A nyilvános épületekben fürdőkben legalább ugyanannyi. A

földrengés azóta folytonos. A nyomor, hideg és éhinseg rettentő.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi gabonaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, január 26.

(S. ss.) Az időjárás a múlt héten vidéktünkön ismét abnormalis volt, amennyiben az időszaknak megfelelő télies hideg havazás és fagy helyett, őszi esők estek felváltva tavaszias enyhe napokkal. A vetések állásával az országnak minden részében megvannak elégedve.

Piacunkon teljesen változatlan hangulat uralkodott. Takarmány cikkek elég jó forgalom mellett emelkedtek.

B u z a: Mérsékelt kínálat mellett folytonosan csöndes, nyugodt irányzatot követet. Volt ugyan barátságosabb hangulatu nap is, anélkül azonban, hogy az árak változást szenvedtek volna. Teljesen változatlan árákai és irányzattal hagyjuk ismét e hetet.

T e n g e r i üzlet élénk volt, áru hiányában az ár naponta — rohamosan — emelkedett. Waggon áru vidéki állomásokon 6 frtért kelt.

R o z s, árpa és zab üzlet a múlt hét-hez képest gyöngülten indult, de a hét vége felé némijavulás volt észlelhető. A kínálat korlátozott.

A r a d és **U j a r a d o n** múlt héten eladatott:

- B u z a:** 5.40—5.60.
- B u z a:** 5.60—5.80-ig.
- T e n g e r i:** 5.50—6.10-ig.
- R o z s:** névleg 5.—5.10-ig.
- A r p a:** névleg 5.20—5.40-ig.
- Z a b:** névleg 5.60—6.30.

Aradi lisztüzlet.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, január 26.

(S. ss.) A lefolyt héten a várt javulás részben bekövetkezett, amennyiben a vidéki vevők számos új rendeléssel keresték fel malmainkat.

Az árak változatlanok.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok, 1895. évi jan. hó 25-én. Fizott sertés árak: 1. **M a g y a r** első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) 41.5—42. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 41.5—42. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 43.—44. krig. Fialat közép (pkint 251—320 krig súlyban) 43.—43 1/2. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg-ig terjedő súlyban) 43.—44. krig. 2. **M a g y a r** második rendű: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 41.5—42. krig. — Közép (pkint 220—280 krig. súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ig terjedő súlyban) 43.—44. krig. 3. **S z e r b i a i:** Nehéz (pkint 260 kg. felüli súlyban) 41.5—42. krig. Közép (páronként 220—260 kg-ig. súlyban) 41.5—42 krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 39.—41. krig. **S e r t é s l e t é s s z á m** 1895. jan. hó 28-án volt készlet 116,597 darab. 1895. jan. hó 24-én felhajtató: 1384 darab. 1895. jan. 24-én elszállított: 3265 drb. 1895. jan. 25-én maradt készletben 114,716 drb. — **A h i z o t t s e r t é s** üzetirányzata: Lanyha.

S z e s z ü z i e t.

— Január 26. —

A kereslet a múlt héten is korlátozott volt, az árak változatlanok maradtak.

Mai jegyzésünk: Készaru nagyban nyers szesz 52.75 kistályban 58.— hordó nélkül per 100 liter % beleértv. 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. január 26.

Magyar aranyjárdék 4%	124.40
Magyar koronajárdék 4%	99.—
Magyar arany 4 1/2%	128.25
Magyar ezüst 4 1/2%	103.25
Magyar keleti vasút 1876.	123.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyereséj-sorozatjegy kölcsön	15.—
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	1.—
Osztrák papírajárdék	103.75

Budapesti gabnatőzsde.
— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, január 26. d. a. 5 óra.

F a j	Irányzat	100 kg. ár	frttól frtíg
Buza bányási uj		6.50	6.75
Buza tiszavidéki		6.55	6.80
Buza pestvidéki		6.50	6.75
Buza fejérmegyei		6.50	6.75
Buza bácecai		6.60	6.85
Roze uj, I-só rendű		5.45	5.50
Roze uj, II-od rendű		5.40	5.45
Arpa takarmány		5.80	6.15
Arpa égetni való		6.30	6.80
Arpa sörfőzdei		7.15	8.15
Zab		5.90	6.35
Tengeri bányási		6.10	6.15
Tengeri másnemű		6.—	6.05
Káposzta-repcze bányási			
Köles		6.20	6.80
Buza szept.-okt.		6.59	6.60
Buza márc.-ápr.		6.95	6.97
Buza máj.-jun.		6.52	6.54
Roze szept.-okt		6.—	6.05
Tengeri jul.-aug.			
Tengeri aug.-szept.			
Tengeri októberre			
Zab márc.-ápr.		6.01	6.03
Zab szept.-okt.			
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.		10.70	10.76

Aradvárosi színház.
Évadbérlet 114. szám. Havibérlet 14. szám.

Vasárnap, 1895. január 27-én
Délután 3 1/2 órakor, félárakkal:

A primadonna.

Énekes bohózat a fővárosi életből 3 szakaszban. Irta: Kövessi A. Zenéjét szerző: Tombor A.

Kezdeté 3 1/2 órakor.

Bukow, a székelyek hóhéra.

Történelmi színmű dalokkal, táncszíval 4 felvonásban. Több kuffó után írta: Benkő K.

Kezdeté 7 órakor.

KIS LOTTO.
Bécsi: 29, 36, 71, 78, 42.
Temesvári: 66, 46, 87, 7, 85.
Felelős szerkesztő **Vass Géza.**

NYILTTÉR.*
MAGYARORSZAG KÖZSÉNTERTÉREK MELLÉKLETE
TELEFON 14. 795 20—
Ajánlom az eddig kályhafűtésre legjobbnak bizonyult

LUPÉNYI KÖSZÉNT
bérmentve Aradon bárhova szállítva ólmozott zsákokban
ZRINYI-UTCZA 4 SZÁMU
raktárából az alanti osztályzással:
I-ső rendű **SALON** (drb) színet 100 kgként frt **1-50**
I-ső " **KOCZKA** kő . 100 . **1-45**
I-ső " **KOVÁCS** . . 100 . **1-50**
Nagybani vételnél kedvezményes árajánlattal szolgál kiváló tiszteléttel
DRATSAY LAJOS.
Rendelés felvételi iroda: Forray-utca sarkán.
* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

2 arany,
3 ezüst
érem.9 dísz- és
elismerő
okmány.**Kwizda-féle****Korneuburgi marha-táppor**
lovak, szarvasmarha és juhok számára.
Egész dobozzal 70 kr., — fél dobozzal 35 kr.40 év óta a legtöbb istállóban használatban, ét-
vágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint tehének-
nél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása
céljából.Tessék a főnöbbi
védjegyre ügyel-
ni s a vételnél
határozottan ki-
fejezni:
Kwizda-féle
Korneuburgi
marha-táppor.

Fő-letét:

Kwizda Ferencz János
osztrák cs. és kir. és
román kir. udvari
szállító kor. gyógy-
szertárában Korneu-
burgban Bécs mellett.Valódi minőség
ben gyógyszer-
tárakban és dro-
gistáknál kap-
ható.

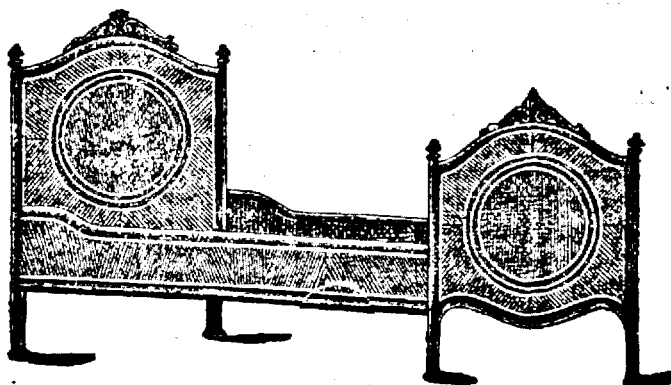
Aradon, nagyon élénk forgalmu helyen levő

fűszer és vegyeskereskedéscsinos berendezéssel, mellette lévő kényel-
mes lakással, áru-raktárral vagy anélkül
nagyon jutányos árbanazonnal átadandó. Az átvételhez csak 500
frt szükséges. Felvilágosítást a kiadóhiva-
tal nyújt.**Bognár**kerestetik belépésre a **borosjenői
uradalom részére**. Ajánlkozók je-
lentkezzenek **Apateleken a köz-
ponti hivatalnál**. 71. I—1.**Pályázati hirdetmény.**A mezőhegyesi m. kir. állami ménes-
birtokon 1895-ik évben foganatosítandó
építkezésekhez (cseledházak és istállók)
szükséges kőmives és ács munkák szerző-
désileg való elvállalására ezennel nyilván-
os pályázat hirdettetik.Ajánlattevők csak szakértők lehetnek
s kötelesek ajánlatukat legkésőbb **f. évi
február 10-ig** benyújtani.Bővebb felvilágosítással alulirt igaz-
gatóság szolgál, ahol az építkezésekre vo-
natkozó tervek és feltételek megtekinthe-
tők, valamint az ajánlati minták is átve-
hetők.

Kelt Mezőhegyesen, 1895. január 22.

A m. kir. áll. ménesbirtok
igazgatósága.

72. I—1.

Zálogtárgyaknak elárverezése.Van szerencsém a t. cz. közönség-
nek ezennel tudtul adni, hogy 631 5—8**1895. évi február hó 7-én**délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány
hivatal egy tisztviselője jelenlétében
üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12.
sz. azon**1894. évi nov. hóban esedékes**zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem
váltattak, sem elzálogolási határidejük
meg nem hosszabbított, a legtöbbet
igérőnek készpénzfizetés mellett el fog-
nak adatni. **Weisz Dávid****Vasbutorgyár Aradon, hal-tér 4. sz.**A midőn a nagyérdemű
közönség szives pártfogásáért
köszönetet mondok, melyben új
iparágamat részesítette, vagyok
oly bátor az őszi és téli
idényre gyártmányaimat leg-
jobbban ajánlani, és pedig:
**vaságyak, asztalok,
gyermekágyak, fatar-
tók, mozdószekré-
nyek, gyermekkocsi-
k, ágylámpák, a legdiszesebb**
kivitelben.**Kályha ellenzőim**izléses kivitelben **minden versenyt felülmulják** és ár tekintetében is a leg-
olcsóbbak, miért is kérem a n. é. közönség szives pártfogását. Vasbutor javítások, ujja-
fényezése és festése elfogadtatik.

Teljes tisztelettel

FLEISCHER ADOLF,
Arad, hal-tér 4-ik sz.

804.

Atzél sodrony-ágybetétek

minden mértékre készülnek.

Alulirotnál a jegyzői teendőben jár-
tas, a román nyelvet szó s írásban bíró
ifju mint**kisegítő irnok**havi 16 frt fizetés s mosás ugyágnemün
kívül teljes ellátás mellett rögtön alkal-
mazást nyerhet.

Galsán, 1895. évi január 23.

68. 2—2.

Bleicziffer József
körjegyző.**Vendéglő bérbeadás.**Aradon a Városligeti vendéglő helyiség há-
rom esetleg több évre **bérbe adandó**.

— A bérlet év folyó év január 1-étől számítatik.

Felhivatnak ezen bérletre pályázók, hogy
zárt ajánlataikat az ajánlott évi bérnek megfe-
lő 10% ovadékkal ellátva „Az aradi polgári
lövészegylet választmányának” czimezve, Do-
monkos Lajos egyleti pénztárnokhoz **folyó év
február 15-ig** benyújtani sziveskedjenek.
Ugyanott egyéb feltételek iránt tudakozódni
lehet. 56. 2—3.**Aradmegyei takarékpénztár.**

Az aradmegyei takarékpénztár t. részvényesei

a folyó évi február hó 10-én délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

XXIV. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozati:I. Az évi jelentés, az 1894. évi mérleg és a felügyelő-bizottság jelentésé-
nek előterjesztése, határozat a tiszta nyereség felosztása felett, valamint a felment-
vények megadása.II. Az igazgatóság javaslata az alaptőke felemelése, és ezzel kapcsolatban az
alapszabályok 3. §-nak megfelelő módosítása tárgyában.III. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság megbízatási idejének lejártá
folytán: négy igazgatósági tag, egy felügyelő-bizottsági elnök, két felügyelő-bizott-
sági rendes és egy póttag, valamint kilencz választmányi tag választása.

IV. A t. részvényesek netaláni indítványai.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkéretnek,
miszerint részvényeiket a közgyűlés napjáig **az intézet pénztáránál**, vagy
annak fiókpénztáránál **Eleken** nyugta mellett letéteményezni sziveskedjenek.

Aradon, 1895. évi január hó 23-án.

64. 2—3.

Az igazgatóság.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

17702/1894.

Hirdetmény.

A beállott havazások esetén fe-hivatnak a ház és telektulajdonosok, hogy házuk és telkük előtt elvonuló gyalogútról a havat mindannyiszor ahányszor szükséges, lesepertessék s olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűrészpórral beszórassék, mivel ellen esetben a gyalogutak gondozása iránt alkotott szabályrendelet alapján szigoruan büntetettai fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt s kihordatni szokott hómennyiség lerakóhelyül a Maros meder, a szemét-lerakóhelyek a szárazhid baloldalián, a Hercz-féle fatelep mögött elterülő mélyedés, a nagyvárad-ut jobboldalán az élőviz-csatorna töltése mellett levő gödrös terület és a repessuth-utca végén levő hid baloldalán az élővíz csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelölve ki.

Arad, 1894. december 21.

Főkapitány ur távollétében:

Nyáry Béla
alkapitány.

26133/1894.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak 101636/1894. számú intézkvénye nyomán ezennel közhirrre tétetik, hogy az 1894. évben engedély mellett termelt dohány beváltására kiküldött bizottság Arad sz. kir. város területén f. évi december 10-től 1895. évi február hó 23 ig működik.

Arad, 1894. december 12.

A városi tanács.

6/895. g. sz.

Hirdetmény.

A városi partvédművek fenntartásához mintegy 5000 drb jóminőségű, legalább 4 méter hosszú rőzsére lévén szükség, felhivatnak a vállalkozók, miszerint az erre vonatkozó ajánlatukat a gazdasági szék elnöke előtt szóval vagy írásban mielőbb tegyék meg.

Arad, 1895. január 7-én.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

25454/1894.

Pályázati hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszteriumnak 70807/94. sz. intézkvénye nyomán ezennel közhirrre tétetik, hogy háboru idején a katonai élelmező tisztviselőkben beálló nagyobb szükséglet fedezhetése céljából, és hogy a katonai élelmező szolgálatra alkalmas egyének a népfelkelésről szóló 1886. évi XX. t-cz. 9. §-a és a népfelkelési utasítás 5. §-a értelmében már békében kijelölhető legyenek a népfelkelő kötelezettségben álló azon állampolgárok, kik népfelkelő kötelezettségüket háboru idején élelmező tisztviselői minőségben óhajtják teljesíteni, ezen hadi szolgálatra már békében megfelelő kiképzést nyerhetnek, ha erre önként jelentkeznek.

A felvételi feltételeket tartalmazó részletes pályázati hirdetmény a városi levéltárban 107/1895 irattári jel alatt van elhelyezve, hát azt az érdekeltek betekinthetik.

Arad, 1894. december hó 21.

A városi tanács.

Aradi Széchenyi-gőzmalom részvénytársaság.

Mérleg-számla. 1894. decz. 31.

Vagyon.

Teher.

Telek és épület számla	190000	—	Részvénytőke számla	288200	—
Gép számla	87278	13	Elfogadványok számla	443600	—
Malomberendezési számla	81561	56	Hitelezők számla	99690	73
Villanyvilágítási számla	2000	—	Osztalékok számla	474	—
Üzleti szerek számla	8344	—	Munkás segélyző alap számla	987	48
Kocsik, lovak felszerelési számla	1350	—	Tartalék alap kétes követelésekre	15000	—
Irodai butorzat számla	1100	—	Tartalék alap számla	132620	—
Tűzbiztosítási számla			Nyereség tartalék alap számla	30000	—
az érvényben levő kötvények értéke	28450	17	Értékcsökkenési tartalék alap	12000	—
Értékpapír számla	1694	90	1893. évi nyereség elővitel	2081	81
Váltótárcza számla	2880	18	Ez évi tiszta nyereség	28420	28
Örlemeny számla } előre eladva 229843.43 } } eladatlan 69086.06 }	298879	49			
Búza számla	60098	09			
Pénztár számla	30920	02			
Adósok számla	245891	22			
Köszén számla	1132	08			
Kamat számla	3313	31			
Kamat számla előre fizetett kamatok	8099	15			
Zsák számla					
	1053074	30		1053074	30

Tenner Ignác
vezénylő igazgató.

Fränkel Vilmos
iroda főnök.

A felügyelő bizottság:

Dr. Marschall Lajos
f. b. t.

Révész Nándor
elnök.

Ottenberg Tivadar
f. b. t.

Tisztelt közgyűlés!

Kötelességünknek megfelelően tisztelettel jelentjük, hogy a Széchenyi-gőzmalom ügyvitelét és könyvvezetését a lefolyt év tartama alatt figyelmünkkel kísértük és minden irányban ellenőriztük. Örömmel jelentjük, hogy úgy az ügykezelés; mint szintén a könyvelésben a legpéldásabb rendet találtuk, és hogy csakis ezen céltudatos vezetés által lehetett a lefolyt válságos évben azon eredményt elérni, mely az előttünk fekvő zárómérleg számaiban kifejezésre jutott. A zárómérleg, valamint a nyereség és veszteség számla minden egyes tételét szigoru megvizsgálás tárgyává tettük, azokat helyeseknek és a könyveléssel pontosan egyezőknek konstatáltuk. Ezek alapján az igazgatóság által előterjesztett mérleget helyesnek találtuk, és a kimutatott 28420 frt 28 krnyi lefolyt évi tiszta haszon, valamint 2081 frt 81 kr 1893. évi nyereség elővitel felosztására vonatkozó indítványát a tekintetes közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk, és kérjük, sziveskedjenek úgy az igazgatóságnak, mint szintén a tisztelettel alulírott felügyelő bizottságnak a szokásos felmentvényt megadni.

Arad, 1895. január hó 19-én.

A felügyelő bizottság:

Dr. Marschall Lajos
f. b. t.

Révész Nándor
elnök.

Ottenberg Tivadar
f. b. t.

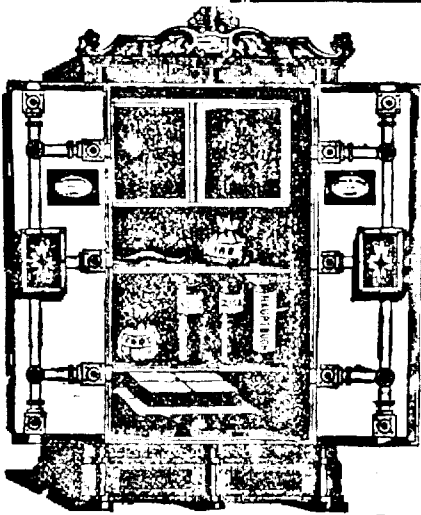
SINGER L. S.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

SINGER L. S.

A os. kir. osztr. és a m. kir. miniszteriumok s államvasutak szállítói tűz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy **pénzszekrények** gyári raktára. Községek számára kivételesen 25% engedmény.

Amerikai varrógépek, **vasbútor** és pénzszekrények gyári raktára. **SINGER L. S.**

aradi kereskedő 1856. óta.

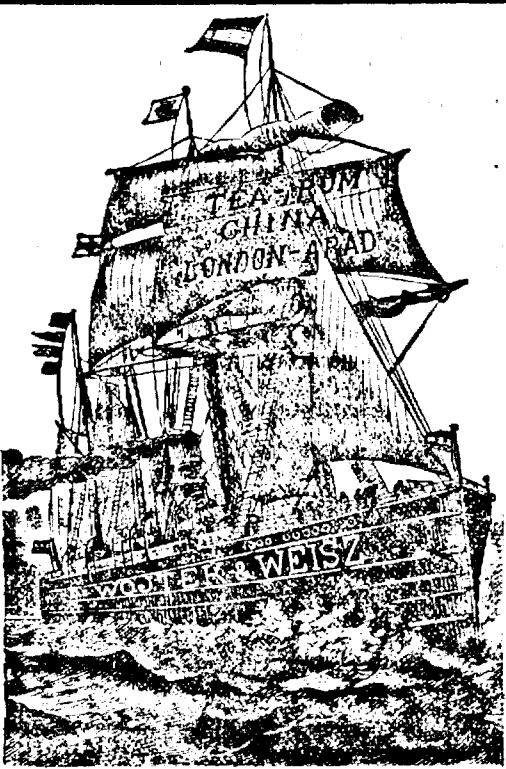
Azonkívül ajánlom **vasbútor** gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai **H O W E**, karikahajó **WHEELER & WILSON**, Singer és kézi varrógépek családok, szabók és cipészek részére. Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik. Varrógépekhez szükséges kiegészítők. 581

VOJTEK és WEISZ gyógyáru-üzlete Aradon.

TEÁK	frt.	kr.
Tea valódi Caraván 0 sz.		
kimérve 1 Kilo	24	—
100 gramm	2	70
10 gramm	—	80
eredeti csomag = 1 orosz font	10	—
Tea valódi Caraván 1 sz.		
kimérve 1 Kilo	15	—
100 gramm	1	70
10 gramm	—	20
eredeti csomag = orosz font	6	25
Tea valódi Caraván 4 sz.		
kimérve 1 Kilo	10	—
100 gramm	1	10
100 gramm	—	12
eredeti csomag = orosz font	4	25
Tea valódi Caraván 6 sz.		
kimérve 1 Kilo	8	—
100 gramm	—	90
10 gramm	—	10
eredeti csomag = orosz font	3	50
Tea valódi Caraván 8 sz.		
kimérve 1 Kilo	6	—
100 gramm	—	70
10 gramm	—	08
eredeti csomag = orosz font	2	50
Tea császárkverék legfinomabb		
kimérve 1 Kilo	10	—
100 gramm	—	10
10 gramm	—	12

TEÁK	frt.	kr.
Tea mandarin keverék legfinomabb		
kimérve 1 Kilo	8	—
100 gramm	—	90
10 gramm	—	10
Suchong I. rendű		
kimérve 1 Kilo	6	—
100 gramm	—	70
10 gramm	—	08
Suchong II. rendű		
kimérve 1 Kilo	5	—
100 gramm	—	55
10 gramm	—	06
Pecking Conge legfinomabb		
kimérve 1 Kilo	10	—
100 gramm	—	10
10 gramm	—	12
Pecco virág legfinomabb		
kimérve 1 Kilo	12	—
100 gramm	—	35
10 gramm	—	15
törödék Anom szítált		
kimérve 1 Kilo	4	—
100 gramm	—	45
10 gramm	—	05

RUMOK	frt.	kr.
Rum eredeti Jamaicai legfinomabb		
nagy üveg (3/10) Lit.	3	—
közép üveg (2/10) Lit.	1	50
kicsiny üveg (0.15) Lit.	—	50
Liter	4	—
eredeti Jamaicai Anom		
nagy üveg 0.7 Lit.	2	—
közép üveg 0.35 Lit.	1	—

RUMOK	frt.	kr.
Rum eredeti Jamaicai Anom		
kis üveg 0.15 Lit.	—	40
Liter	8	—
Jamaikai I. rendű		
nagy üveg 0.7 Lit.	1	50
közép üveg 0.35 Lit.	—	75
kis üveg 0.35 Lit.	—	30
Liter	2	—

RUMOK	frt.	kr.
Rum Jamaicai II. rendű		
nagy üveg 0.7 Lit.	1	—
közép üveg 0.35	—	50
kis üveg 0.15	—	20
Liter	1	20
Hungaria		
nagy üveg 1 Liter	1	—
kis üveg fél Liter	—	50